

12 OKT. 1942

1379

P

 Mappe 41
 Eksp. 162
 Arg.
 O.V. 1942
 Nr.

L O N D O N - R A D I O

Nr. 162.

Søndag 11 oktober 1942 kl. 19,30.

3. årg

Riksmøtet i Oslo. (Referert i tilleggsprogrammet fredag 9/10). I tiden 25. - 27. september skulle alt som kunne krype og gå av NS-folk til Oslo. Normalt er det nå uhyre vanskelig å få reisetillatelse med jernbanene i Norge, transportkrisen er akutt der som overalt ellers i det tyskkuperte Europa. Men når Quisling skal agere, kommer brensel og poteter i annen rekke. Da må en først og fremst tenke på å befordre statistene ved Quislings tyske teater. - Første akt av skuespillet var åpningen av utstillingen "Norges nyreisning" i Nasjonalgalleriet. Spede heil og sel-rop klang fra den lille tilskuerskare utenfor galleriet da ministerpresidenten ankom. Samtlige ministre i latenterlige uniformer med komiske merker og ordner var til stede. Føreren holdt sin berømte store tale som begynner med vikingetiden før deretter å hoppe frem til tiden før 9. april, som skildres som en tid full av forvirring og kaos. Deretter kommer en lovtale av forholdene i Norge etter den tyske okkupasjon. Nu råder de herligste tilstander, for NS har fått kontrollen over statsapparatet og gjenreist fedrelandet og skapt orden, rettferd og fred. Dette vrøngebilde er det nazistene innbiller seg at folk skal tro på. - Nest akt var "Førertinget" som ble holdt i Universitetets gamle festsal med solooppførelsen av føreren for et publikum bestående av spissene innen NS. Hans tale denne gang var preget av resignasjon, blandet med triumf over at den store føreren i Tyskland tillot at norske liv falt på østfronten ... Så lærtes med ett dønn av bomber som falt, og kort etter gikk flyalarmen. Folk som hittil hadde gått i en dvale, våknet til liv. Et sukkl av lettelse gikk over byen. Vi er ikke glemte! Våre allierte sender oss sin hilsen ... Ingen visste ennå hva som var skjedd, men en sterk nervøsitet bredte seg hos de ledende NS på førertinget. Avviklingen av dagens øvrige program gikk tregt. Numrene ble forsinket. Det var en meget engstelig fører som rakte ut hånden på universitetsplassen til forbitrede fornærmte og mindreårige. Til slutt skulle det være festforestilling i Nationaltheatret. Det ble en fest uten Quisling og ministre. Flere andre pamper glimret også ved sitt fravær. Teater-sjefen var meget oppskjørtet og salen var full av politi og tyske gestapo. Før forestillingen var slutt, gikk flyalarmen igjen, og de NS som hadde vært så modige å møte opp, måtte med teatersjefen i spissen begi seg ned i Undergrunnsbanens uhyggelige og råkkolde tunneller. Der ble de sittende til klokke halv tre. - Neste morgen var det hirdstafett. Klokken åtte kom flyalarmen. En og en lusket hirdfolkene hjem langsmed husveggene. Lørdagens og søndagens tilsteininger forløp uten begeistring og med sterkt nedsatt kampånd, fordi det alt var kjent at mange tyskere var drept og såret under fredagens flyangrep. De norske ofre kunne ha vært unngått dersom tyskerne hadde sendt flyalarm i tide, for det viste seg senere at tilfluktsrommene i de rammede beboelseshus var helt uskadet. Det tyske luftvern var i det hele meget dårlig forberedt. - Det pompøse seremonielle som ledsager førerens sirkusnummer gjorde denne gangen ikke sin virkning. Sirklets tribuner var ikke engang halv fulle under det såkalte Norgesmesterskap i fotball. Folk fulgte ikke med, me skattet engstelig opp i luften når dør av fly høstes, og pustet ut da det viste seg å være beskytternes jagere. - Hele riksmøtet hadde et preg av noe krampaktig diletantisk, en slett kopi av tyskernes maskerader. Slutningsmøtet var karakteristisk i så måte. Tykk og klosset spaserer Quisling med sine "adjutanter" tvers over plassen. Den tilskattede militære presisjon uteble fullstendig. Føreren hentet medaljer på sine ivrigste tilhengere og "mante til øket innsats". For et år siden førte han ganske andre store ord i munnen. Så meget har riksmøtet vist at NS ikke er flere enn før. Formoring ovenn må ha sviktet tross all agitasjon. - Der ble sendt hilningstelegram til Hitler, og Torshoven og Balkenherst ble hilst med bukk og opprakt arm. Så utbraktes et 3x3 heil og sel for Tyskland, og vi behøver ikke å tvile på oppriktigheten i ropene. Som en kån klang til slutt fedrelandssangens toner fra forræderne.

Rør er nyhetene i kveld:

Russland. Den russiske offensiv på steppene mellom Volga og Don har gjort ny framgang, og ifølge de siste meldinger fra Moskva pågår det nå heftige kamper langs bredden av Don. Stalingrad holder fremdeles ut. 4 tyske infanteri- og tankdivisjoner støttet av fly fortsatte igår sitt press mot de nordvestlige deler av byen. "Den røde stjerne" skriver at etter 72 dagers kamper er det tyske trykk avtatt i noen grad på grunn av de enorme tap. "Men" legger avisen til, "det er åpenbart at tyskerne ikke har oppgitt sin plan om å erobre byen. Det ser ut til at tyskerne forsøker å trekke fram nye reserver for å prøve et nytt stormangrep." London meldte imidlertid lørdag at det er tegn som tyder på at tyske tropper blir overført fra Stalingrad for å møte den russiske trusel mot tyskernes venstre flanke. - I Kaukasus har russerne utkjempet defensive slag ved Rjodok. Mange fiendtlige angrep er slått tilbake. Særlig for Novorossisk har russerne således slått tilbake 12 fiendtlige angrep i løpet av 12 dager. - Tyskerne har gjenoppbatt sine offensive operasjoner i Siniavino-området, men de har ikke klart å trenge inn i de russiske linjer. I forrige måned falt det 60 000 tyskere i dette område. - Stalin har avskaffet systemet med politiske kommissærer i den røde hær. "Sunday Times" Moskva-korrespondent skriver at beslutningen har vakt stor tilfredshet i hele det russiske folk og at det er et nytt bevis på at det ikke lenger er noen uoverensstemmelse mellom regjeringen og folket. Alle russere kjemper nå for det samme mål: å drive fienden tilbake.

Krisen i Danmark fortsetter. Blant de utenlandske korrespondenter i Berlin opplyses det at den tyske sendemann i København ennå ikke er vant tilbake og at han sannsynligvis ikke kommer til å gjøre det. Det frivillige danske nazistiske korps på østfronten skal vende tilbake, da tyskerne nå har sendt så mange Gestapo at de ikke lenger har bruk for de frivillige for å gi sine kravstørre vekt. - Fredag ble det meldt over Stockholm at den nye alvorlige situasjon skyldtes at tyskerne plutselig forlangte en ny kontingent på 30.000 danske soldater til østfronten. Kravet skulle stamme fra Hitler selv. "Daily Express": Den danske statsminister Buhl mener til og med, orden og enighet, som Haaga og andre før ham har gjort. Men hvis Danmark nå setter seg til motverge vil landet bli en av Tysklands vasallstater.

Krigen i luften. Det rår stor tilfredshet i England og USA med resultatet av det amerikanske dagslysangrep mot Lille fredag, som ble utført av bombefly og Liberator-jagere. 48 tyske maskiner ble skutt ned under luftkamper! Dette er det største antall fly som noen gang er skutt ned i en enkelt trefning. Av 115 deltagende bombefly sakner amerikanerne bare 4. 500 jagerfly eskorterte. Disse skjøt ned 5 tyske fly til uten tap. Det er ingen overdrivelse å si at dette slaget betyr en ny fase i luftkrigen. Et nytt angstelsmoment for tyskerne ligger i dette at de allierte er istand til å utføre dagslysangrep med så minimale tap. Under den tyske sluttoffensiv mot Storbritannia i 1940 var forholdet mellom nedskutte tyske og britiske fly 5:1. Med de nye flytyper er dette forholdstall ytterligere sterkt forskjøvet til de alliertes fordel selv under operasjoner over fiendens område.

Midtøsten. I Egypt har det vært øket alliert virksomhet i luften. I forgårs ble den fiendtlige flyplass ved El Daba angrepet av over 100 jagerfly. Flyrpersonal fra alle deler av verden deltok. Et tog fullt av tropper og ammunisjon ble sprengt i luften, og 30 motorkjøretøyer ble ødelagt. 12 allierte maskiner savnes etter alle operasjoner i luften over Middelhavet. Igår ble havnen i Benghazi angrepet. 2 tyske fly er skutt ned over Malta.

Det fjerne Østen. En stor styrke bombefly har etter angrepet Raboul, japanernes basis på New Guinea, blir det meldt fra Washington igår kveld. En japansk destroyer er senket, og en annen destroyer og en krysser ble skadet.

Belgia. Over 100 belgiske barn i det viktige belgiske jernbaneknutepunkt Malines, er arrestert av tyskerne som gisler. Det er utstedt en forordning om at alle belgiske menn mellom 18-50 år, og alle ugifte kvinner mellom 21-39 år kan tas ut til tvungen arbeidstjeneste i Tyskland.

Norge. "Aftontidningen" skriver at tyskerne har kjøpt opp 200 000 kuer i Norge. De skal sendes til Ukraine og Mellom-Europa. Dette antall er en tyvende-del av førkrigsbestanden avkyr i Norge. Særlig trønderne er rammet av tvangsrekvisisjonen. Bøndenes avvisende holdning har medvirket til umåkelsestilstanden.